Hållbarhetsstrategi Starka koncernen

Vi skapar hållbara miljöer i betong

Prefab betong är hållbart:

- **Robust** (brinner inte, ruttnar inte, kräver lågt underhåll och är starkt)
- **Energibesparande** (fungerar som värmebatteri och har täta skarvar)
- **Cirkulärt**, 100 % återvinningsbart
- **Formbart**, för att skapa hållbara miljöer för framtida generationer
- **Flexibelt** (t.ex. långa spännvidder som tillåter förändring av byggnadens användning)

Hälsa och säkerhet

- Alla medarbetare skall komma hem oskadda från jobbet varje dag. Vi skall inte utsätta oss själva eller vår omgivning för onödiga risker utan jobba med riskbedömningar för att minimera dessa. Vi jobbar kontinuerligt för att förbättra arbetsmiljön och strävar efter en jämställd inkluderande arbetsplats, med god balans mellan jobb och fritid.

- Betong är ett naturmaterial och skall så förbli. Vi använder inte ohälsosamma kemikalier, vare sig i betongen eller som skydd på ytan.

Minskad klimatpåverkan

- Vi har anslutit oss till ”Färdplan för Klimatneutral betong” med huvudmålet att 2045 så skall all betong vara klimatneutral. 90 % av vår klimatpåverkan kommer från tillverkning av cement som är en inköpt råvara. Vi jobbar med att stegvis minska denna miljöpåverkan, samt att genom Svensk Betong påverka för att skynda på utveckling av tekniksprång som t.ex. CCS (lagring av koldioxid).

- Vår övriga 3 huvudsakliga källor för klimatpåverkan kommer från energiförbrukning (vi väljer förnybara energikällor), transporter (våra fraktbolag använder HVO som bränsle) och ballast (vi minskar inblandning av grus).

- Vi jobbar även med spill och återanvändning.
Förhindra uppkomst av spill. Cement ersätts med avfallsprodukter från andra industrier. En stor del av vår ballast kommer från återanvänt berg. Vi krossar vårt spill och återanvänder som ballast för tillverkning av ny betong.

Kvalitet

- Våra produkter skall kunna användas av generationer framöver. Vi tummar inte på kvaliteten för kortsiktiga besparingar utan skapar stabila, hållbara lösningar. Alla tekniska lösningar vi väljer är väl beprövade.

Våra nyckeltal

Energiåtgång per producerat ton betong	39 MWh
Andel bergkross av ballast	63 %
Andel återvunnen betong av ballast	3 %
Antal kemikalier på Kemikalieinspektionens PRIO utfasning	8 st

Fakta om betong

Betong tillverkas genom en blandning av ballast, cement, vatten och tillsatsmedel. Ballast kommer från bergkross, grus eller återanvänd krossad betong och innehåller inga plaster.

Cement är bindemedlet som håller ihop betong och tillverkas huvudsakligen av kalksten som bränns vid hög temperatur. 1/3 av CO2 utsläpp vid cementtillverkning kommer från uppvärmning och 2/3 från den kemiska process då kalksten omvandlas till cement. Under betongens användning vänder denna process och över 20% återtas sett över hela livslängden. En bonus som inte tas med i EPD beräkningar eftersom livstid på en byggnad sätts normalt till 50, livslängden är normalt mer än 100 år.

Inblandning av tillsatsmedel görs för att förbättra betongen egenskaper. Dessa ämnen binds i i betongen och lakar inte ut, inblandningen är mycket låg (normalt <0,1 %).

13 sanningar om betong (från Svensk Betong):

- Naturligt material med råvaror från berg och jorden.
- 100 % återvinningsbart, som ny betong eller som fyllnadsmassor.
- Håller i längden, mer än 100 år med ett minimum av underhåll.
- Minskad klimatpåverkan, målsättningen är koldioxidneutralitet 2045.
- Tar naturligt upp koldioxid över livstiden
- Brinner inte
- Tål fukt och möglar inte
- Spar energi genom att fungera som värmebatteri och naturlig täthet i fogar och skarvar
- God ljudkomfort
- Korta transporter eftersom betong produceras lokalt
- Renar luft om man väljer betong med fotokatalytiska egenskaper
- Kostnadseffektivt
- Vackert och formbart

Läs mer - https://www.svenskbetong.se/hallbarhet

Jämförelser med andra material

De anläggningar vi bygger idag förväntar vi oss kunna stå kvar under mycket lång tid.
Rätt tillverkad har betong mycket lång livstid, långt över 100 år.
Det har även de flesta material, men det är mycket stor skillnad på vilket underhåll som behöver göras över tid,
detta redovisas inte i de EPDer vi använder idag.

Betongs största nackdel är att det ingående materialet cement släpper ut mycket CO2 vid tillverkningen. Däremot vinner det i längden genom att det har ett naturligt tätt klimatskal, är värmelagrande, ger god ljudkomfort, har lågt underhåll och vid end of life kan återanvändas för tillverkning av ny betong eller som fyllnadsmaterial där det ersätter grus/bergkross.

Starkas intressenter

Vi strävar efter en bra dialog med alla våra intressenter. Kunder, medarbetare, branschorganisationer, grannar, kommunen och övriga samhället. Med en öppen dialog och transparant redovisning kan vi gemensamt skapa bra förbättringsarbete.

Hälsa, säkerhet och samhällsansvar

Vi skall inte utsätta oss själva eller vår omgivning för onödiga risker. Riskbedömningar är ett centralt verktyg för att jobba förebyggande och undvika onödiga risker.

Kemikalier skall användas med försiktighet och riskbedömas enligt Kemikalieinspektionens riktlinjer.

Med vår ”UPPFÖRANDEKOD STARKA KONCERNEN” som bas jobbar vi aktivt med att bredda mångfalden bland våra medarbetare, balans i livet, jämställdhet, inkludering, arbetsvillkor, hälsa och säkerhet och stödjer respekt för mänskliga rättigheter samt motverkan av diskriminering och korruption.

Vi stödjer framför allt lagsporter som påverkar integration och jämställdhet positivt och sedan flera år stödjer vi flickskolan i Lumla, Arunachal Pradesh provinsen i norra Indien.

Klimat och miljö

Agenda 2030

Ingen kan göra allt men alla kan göra något.

3. Vi har god arbetsmiljö och erbjuder medicinska kontroller för arbeten som kan vara riskfyllda, stöd och hjälp finns att få vid beroendeproblematik samt att alla har tillgång till träningsbidrag för att stödja ett hälsosamt liv.
4. Vi stödjer sedan flera år flickskolan i Lumla, Arunachal Pradesh provinsen, Indien.

5. Vår jämställdhetspolicy visar tydligt på att detta är en självklarhet för oss.
7. Vi eftersträvar att använda 100 % förnyelsebar energi.
8. Våra medarbetare erbjuds god arbetsmiljö och konkurrenskraftiga ersättningar, för inköp säkerställer vi att allt producerats med anständiga arbetsvillkor.
11. Vi tillverkar säkra miljöriktiga produkter med lång hållbarhet för ett hållbart samhälle.
12. Vår tillverkning skall vara resurssnål och med minimal klimatpåverkan.
13. Vi har anslutit oss till Svensk Betongs färdplan för klimatneutral betong.
14. Vår produktion skall vara ren och utan negativa utsläpp till vattendrag och hav.
17. Vi är transparanta och redovisar fakta för att löpande förbättra.

Svensk Betong - färdplan för klimatneutral betong & LFM30 - lokal färdplan Malmö

Vi har anslutit oss till Svensk Betongs färdplan för klimatneutral betong. Se skriften ”Färdplan för klimatneutral konkurrenskraft – Betongbranschen”.
Vi har även anslutit oss till LFM30, Lokal färdplan Malmö, se hemsidan lfm30.se.

Våra åtagande innebär följande målsättningar:
2020 Skall Starka erbjuda betong med 30 % bättre CO2 utsläpp jämfört med 2018.
2025 Skall Starka erbjuda betong med 50 % bättre CO2 utsläpp jämfört med 2018.
2030 Skall Starka erbjuda klimatneutral betong.
2045 Skall all betong från Starka vara klimatneutral.

Starka och klimatneutral betong

Nästan all cement vi använder är Cem II, dvs ett cement med förinblandning av återvunnet material, t.ex. slagg eller flygaska. Vi jobbar med att ytterligare minska andelen ren cement genom att själv blanda in olika sorters filler t.ex. kalk och slagg. Vi jobbar också med att utveckla våra arbetsmetoder för att kunna gå över till miljöcement.

Starkas miljöaspekter

Vår kartläggning av våra största klimatpåverkande faktorer bygger på ett synsätt av livscykelperspektiv, dvs från vagga till end of life.
Våra och våra produkters huvudsakliga miljöaspekter är:

Cement

Cement står för mer än 90 % av CO2 utsläpp från tillverkning av betongprodukter.
Se kapitel ”- Starka och klimatneutral betong” för vad vi gör för att minska denna klimatpåverkan.

Transporter

Betongprodukter kan i hög grad vara närproducerade eftersom det i Sverige finns god tillgång på både cement och ballast. För att minska transporternas miljöpåverkan producerar vi varor både i Skåne och Mälardalen. Vi ställer krav på miljöklassning av fordon samt vilket bränsle som våra transportörer använder.

Energi

Med ledning av vår energikartläggning jobbar vi med att minska vår energiförbrukning.
Andelen förnyelsebar energi som används är 80 %.
All el vi använder kommer från sol, vind eller vattenkraft. Vi värmer våra anläggningar med fjärrvärme som till 99,9 % kommer från förnybara källor.

Grus

2019 använde vi 30 % grus vid tillverkning av betong. Eftersom grus är en ändlig resurs så jobbar vi med att minska användningen av grus. Detta gör vi genom att gå över till bergkross i stället. Vår anläggning i Arboga producerar helt utan grus. Med nuvarande teknik ökar dock cementbehovet. Eftersom utsläpp av växthusgaser därmed ökar behöver tekniken förbättras innan vi aktivet fortsätter utbyte.

Deklarationer och registreringar

Vi registrerar våra produkter i olika miljösystem och redovisar våra produkters miljöprestanda i byggvarudeklarationer och som EPDer.
Våra produkters tekniska prestanda redovisas i prestandadeklarationer.
Våra fabriker är certifierade enligt Nordcert för tillverkning av betongprodukter.
Starka är sedan 1998-12-16 tredjeparts certifierat enligt både ISO 14001 och ISO 9001.

Förpackningar, lastbärare

Element och Stödmurar levereras normalt löst. Element står på lastbärare av stål och stödmurar på strö av trä. Bägge tas i retur.

Leveranser, Montage

Transport sker med moderna lastbilar och Lastbygelfordon. Våra transportörer använder fordon som uppfyller Euro 6 och drivs med HVO eller bränsle som har inblandning av, som lägst, 50 % RME.

Avfall och återvinning

I första hand jobbar vi med att förebygga uppkomst av spill och avfall. Överbliven färsk betong gjuter vi ”Lego-klossar” av. Denna produkt används t.ex. som materialdelare i plansilos. Vi återvinner härdad betong genom att krossa och återanvända i ny betong eller som fyllnadsmassor, internt eller externt.

2020-07-07

Lena Holst
VD
Starka AB